

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Fél évre 3 frt — kr.
 Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyilat tór sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

Kiadóhivatal:

Nagyenyedi
 Könyvnyomda és Papír-
 árúgyár részvénytársaság
 Főter 38. szám alatt,
 hova ugy a lap szellemi részét illető
 közlemények, mint az előfi-
 zetések és hirdetések bér-
 mentesen küldendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Dr. Werner Gyula beszéde.

A lelkesi kongrua-javaslat már régóta nem észlelt élenséget hozott a képviselőházba. Tisza Kálmán hosszú idő óta először szólalt fel nagyobb beszédben s utána Radó Kálmán és Fabinyi Teophil, az ágost. lutheránus főgondnokok, gr. Csáky Albin, kinek nevéhez az egyházpolitikai javaslatok fűződnek, gr. Apponyi Albert és Győri Elek, az ellenzék fényes tehetőségű vezérférfiai, mind sikra keltek. A szász lutheránus elégedetlenségét és féltékenységet Schwicker és Meltzl, nemrég még kormánypártiak, fejezték ki. Polonyi czelzást tett a papi javak jövedelmeinek tanítási célokra fordítására, szóval erős küzdelemben mérkőzött a fegyvereket. F. hó 19-én szólalt fel Werner Gyula, s dacára, hogy Wlassics miniszter élénk, erős és nagy tetszést keltett replikája után kellett felszólalnia: beszéde rendkívüli tetszést aratott. A miniszterek, az egész szabadelvűpárt s az ellenzék részéről is többen melegen üdvözölték a kiváló szónokot, kinek beszédét egész terjedelmében közöljük.

Werner Gyula: A t. ház kegyes engedelmével főleg a nemzeti politika szempontjából óhajtanék a javaslatra néhány megjegyzést tenni. Annál inkább, mert előttem mások, különösen Schwicker Henrik és Meltzl Oszkár képviselő urak, ennek a szempontnak a vitába való bevonásától nem tartózkodtak, sőt fejtegetésükkel a javaslatnak ebből a szempontból való védelmét egyenesen kötelességemmé tették. Ami Schwicker képviselő urat illeti, ő erős, egészséges és munkaképes társadalomban látja az államnak valódi támaszát.

En ezt a politikai tételt aláírom, de egy lényeges kiegészítéssel, mert szerintem nem elég az erő, nem elég az egészség és nem elég a munkabírás, hanem az a fődolog, hogy a társadalom hazafias is legyen; hogy a társadalom minden ízében át legyen hatva a nemzeti állampontól. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Mert ismerem én társadalmat, talán a t. képviselő ur is ismeri ilyen, amelyik erős, egészséges és szorgalmas, de amelyet a magyar nemzeti állam erős támaszának még sem mondhatunk (Ugy van! Ugy van! jobbfelől), mert a képviselő urakéhoz hasonló politikai tevékenység folytán ez a jóra való nép gyanakvással és előítélettel néz a magyar állammal farkasszemet. (Igen! Ugy van! jobbfelől.)

Schwicker Henrik: Nem áll! (Főkiáltások a szélsőbaloldalon: De ugy van az!)

Werner Gyula: Ennélfogva hiába ijesztget engem Schwicker képviselő ur Franciaország példájával. En az állami mindenhatóság tanáinak hive nem vagyok.

Schwicker Henrik: En sem!

Werner Gyula: Bocsnatot kérek, azoknak az autonómiáknak, amelyeknek saúnczai megett a nemzet elenségei megvonulnak, hogy onnét a magyar állam fejlődését megakadályozzák, szaporítását részemről nem kívánom. (Általános helyeslés.) Sőt ösztönöz megvallom azt is, hogy a képviselő ur minden elragadó ékesszólása dacára nem volt képes meggyőzni engemet arról, amit ugyan nem mondott ki, de ami beszédéből kiértelt mégis, hogy a magyar állam ideáljával például Svájcot válasszuk; vagy mondjunk le a nemzeti erők erős koncentrációjáról, hogy olyan politikát folytassunk, amely az állami egységnek elzártságához vezet. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Schwicker Henrik: Igazságot!

Werner Gyula: A képviselő ur különben nagy lelkesedéssel beszélt azokról az elmúlt századokról, amelyek alatt Erdélyben a törvényes szabadság oltalma alatt egymással békében, testvéri egyetértéssel férték meg a különböző vallásfelekezetek. Ehhez nagy dicsérrel tette hozzá, hogy sehol a világon az egyházaknak olyan széles önkormányzatuk nincs, mint Magyarországon. Engem a képviselő urnak ezen nyilatkozata nagy örömmel töltött el, de örömöm még teljesebb lett volna, ha a magyar szabadságzeretet elismerésének, sőt magasztalásának ez a fényes sugara valami nőtudó módon eljutott volna a „Münchener Allgemeine Zeitung“-ba is (Derülttség a jobboldalon) . . . amely nagyon sok rosszat irt róluak, melyről pedig ugy tudom,

hogy ahhoz a képviselő urat szoros politikai barátságunk kötelei fűzik. (Általános helyeslés és tetszés.) Nunc venio ad fortissimum! Áttérek Meltzl Oszkár képviselő ur beszédére (Halljuk! Halljuk.) A képviselő ur szigorú bírálatát mondott nem csak a javaslatról, hanem egyáltalában azon kormányzati szellemről, amelynek — mint mondta — ez a javaslat egyik gyümölcse. Minthogy a képviselő urnak azon határozott ellenzéki meggyőződése, amelynek tegnap tanui voltunk, alig néhány hetes, (Élénk helyeslés és tetszés a jobboldalon.) ösztönöz megvallom, hogy szenvedélyes és haragos beszéde — bocsnatot kérek — csak a részvétnak bizonyos érzésével tölt el. (Ugy van! Ugy van! jobbfelől.) Mert elgondoltam, hogy ennek a politikai rendszernek ilyen epés gyűlölete mellett, amely a képviselő ur egész beszédjéből kiáradt, milyen nagy önmegtartóztatás, az önsanyargatásnak milyen foka kellett ahhoz, és mennyit szenvedhetett, amikor köztünk ült, velünk szavazott, a mai politikát támogatta. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Marjay Péter: A javulás sohasem késő!

Werner Gyula: A t. képviselő ur az önkormányzat durva megsértésének mondja ezt a javaslatot. En pedig a képviselő ur nyilatkozatát a történelmi perspectiva hiányának tartom. Mert hisz nem is olyan régen, 1869-ban, Thun Leo megkínálta a protestánsokat az ő kétes ajándékával. A magyarországi protestáns egyházak a legnagyobb hazafias felháborodással utasították vissza a megarányozott jármot. De kérdem a t. képviselő urtól, visszautasították-e azt az erdélyi szászok? (Derülttség.)

A t. képviselő ur nagy ellensége az állami mindenhatóságnak. En azt jól tudom, hogy a képviselő ur és elvtársai azonnal kijönnek a sodrúkból, mihelyt az állam megerősítése uévében valamit kérnek tőlük. De kérdem, ugy volt-e mindig? Emlekszik-e még rá a képviselő ur, hogy a szász egyetem Wohlgenuth csász. kir. tábornoknak egy emlékiratot nyújtott be, melyben kifejezték, hogy szívesen hoznak meg minden áldozatot az egységes állam kedvéért, mert a szász nép az egységes állammal áll vagy bukik. Már most mi az oka, hogy most, ha bármit akar megtenni a magyar nemzeti állam az egység biztosítására, a t. képviselő urak ellenállásával találkozunk? Az az oka talán, hogy akkor azt az egységes államot osztrák császárságnak hívták?

De, hogy a képviselő urtól bucsut vegyek, végül rátérek arra, hogy a képviselő ur beszélt itt szorongó, esztelen ségig menő állami felügyeletről, kabinet noiréről, szóval a rendőrállam minden jelenségéről. En a képviselő ur emlékezetébe egy más kort idézek vissza, amelyről sokkal több joggal lehet mondani, hogy abban a rendőrállam minden kelleke megvolt. Azt kérdem én a t. képviselő urtól, hogy akkor, mikor a magyar nemzet szabadsága kiterítve feküdt, mikor jobbjaink börtönben sínylettek, vagy a haza határain túl bujdosnak, vajjon annak a kornak a Meltzl Oszkárjai hova állottak? Megosztották-e velünk a rabságot, a szomorúságot, a szenvedést avagy az akkori rendőrállamnak állottak hűséges szolgálatában?

Meltzl Oszkár: Mindig a legélesebb ellentétben voltunk a Bach-korszakkal! (Zaj.)

Werner Gyula: Mielőtt vizsgálnám, hogy a lelkesek jövedelmének állami kiegészítése összefügg-e és mennyiben függ össze a nemzeti politika feladataival, egyetlen megjegyzésem van Zichy János képviselő urnak azon aggodalmára, hogy ez a javaslat új, az egyházak szabadságára veszélyes viszonyt teremt az állam és egyház között. En ugy vagyok meggyőződve, hogy az egyházak önkormányzatát ebben a házban mindenki tiszteletben tartja, mint becses alkotó részét a nemzet közszabadságának. Hogyha az állam a lelkesek megélhetését biztosítja, ezt nemcsak az emberszeretet, hanem maguknak az egyházaknak érdeke is ugy kívánja. Mert ha az evangéliumi szegénység terhét a lelkesek egy részének vállairól le nem vehetjük is, megszabadítjuk mégis őket a lealázó nyomor rabságától, amely, mint minden rabság a világon, annak volna első sorban ártalmára, amit pártkülömbőség nélkül megvédeni

szeretnénk: az egyház szabadságának és méltóságának.

Az alsóbb néposztályok sorsának javítása minden törvényhozásnak és valamennyi pártnak súlyos gondja. A szociális igazgatásoknak ellenszerait keresve, reményünk az egyházhoz fordul, a lelkesektől várva, hogy a rendelkezésükre álló erkölcsi és szellemi fegyverekkel szembe fognak szállani a szocialista igazgatók veszedelmes tevékenységével. De azt kérdem: nem volna-e a feje tetejére állítása a logika minden törvénynek, ha a szocializmus ellen meginduló küzdelemben azoktól várjuk a fenyegetett társadalmi rend megoldalmazását, akik maguk is szociális nyomorban siyülődnek és kiknek földhöz ragadt szegénységén az állam nem igyekezik sürgetően és haladéktalanul segíteni?

A latin és görög, valamint az örmény szertartású katolikusok kivételével, a javaslat minden bevett vallásfelekezet kongruájáról beszél. Nincs módomban teljes és pontos statisztikai adatok alapján megrajzolni hű és — ugy gondolom — szomorú képét a különböző felekezetekhez tartozó lelkesek anyagi helyzetének. Személyes tapasztalatok révén különösen az erdélyrészi görög keleti román egyházat ismerem; és minthogy ugy vettem észre, hogy ezek a lelkesekkel szemben ebben a házban bizonyos animositás uralkodik, én kötelességemnek tartom, legjobb tudomásom szerint, ezeknek szomorú helyzetét a t. ház előtt megrajzolni. (Halljuk!)

Javadalmazás tekintetében a görög keleti egyház lelkeszei három osztályba soroztatnak. Az első osztályba tartozók évi jövedelme 300 frt. Ilyen nagyon kevés van. Ezek irigyelt, gazdag lelkeseségek, valóságos egyházi majoratusok, amelyek csak a sors különös kegyelmeinek jutnak osztályrészül.

A másodosztályuaknak fizetése 200 frt; a harmadik osztályuaké — évi fizetést értve mindig — alig valamivel több száz forintnál. Csak hogy ezek az adatok oly vármegyéből valók, ahol az emberek túrhető jölléteben élnek, de akárhany vármegyét ismerek, ahol ezeknek a görög keleti lelkeseknek évi fizetése 70—80 frt. Minthogy pedig ezek a lelkesek többnyire családok emberek, akiknek gyermekeik neveltetéséről is gondoskodni kell; minthogy oly népnek társadalmában élnek, amelynek középosztálya még csak most képződik, és így a társadalom iránt is ezerféle kötelezettséget kellene — mert nem tudnak, csak kellene — teljesíteniük; és mikor a népnek politikai és gazdasági és minden egyéb irányu vezetése is más értelmiség hiányában jobbra az ő vállukra hárul: akkor, azt hiszem, nincs ebben a házban jó érzésű ember, akit ezeknek a szegény lelkeseknek sorsa meg ne indítsón. (Ugy van!) Külömben maga a javaslat indokolása is világot vet ezeknek a lelkeseknek nyomorult jövedelmekre. En a javaslat indokolását mintegy lépcsőnek tekintem, amelyen a t. Háznak a görög keleti lelkesekhez kell leszállani a legmélyebbre. Ezeket a nélkülözésnek, sőt nyomornak a legelső fokáról hozza fel az állam, méltó feleletül ama rágalmakra, hogy Magyarország a nemzetiségek nagy kinzókamarája, ahol elnyomnak és üldöznek mindent, ami nem magyar: a nemzetiségek nyelvét, vallását, kulturáját, politikai jogait.

Mielőtt tovább mennék, egy történelmi tényt kell fölemlítenem azon, főleg nemzetiségi lapokban fölemlült váddal szemben, hogy ez a javaslat a politikai megvesztegetésnek rendszerét akarja bevinni a nemzetiségi egyházakba, hogy az állami eszme ezen javaslat által a nemzetiségi egyházak önkormányzatát, mint Jupiter Danaét, aranyeső alakjában kívánja meghódítani. (Mozgás a bal- és szélsőbaloldalon.)

A Balászfalvára 1848-ban összehívott román nemzeti gyűlés megállapította a román népnek nemzeti követeléseit; ezen egyhangu megállapodásukat a magyar országgyűlés elé terjesztették, sőt annak megvalósítása érdekében még a polgárháborútól sem riadtak vissza és fegyvert fogtak a magyar nemzet ellen. Nos hát, kérem, a románok e nemzeti programjának 12. pontja azt kívánja, hogy az összes román lelkesek az állam pénztárából fizetessenek. Be méltóztatnak látni, hogy ez a teljes függésnek állapotát teremtette volna meg

a román egyházakra nézve (Ugy van! jobbfelől); és a román nép mégis követelte, sőt fegyverrel is követelte ezt. Már pedig volenti non fit injuria. Azok a románok tehát, akik ma a javaslat ellen izgatnak, eltekintve attól, hogy a javaslat egyetlen rendelkezéséből sem fogják kiolvashatni, hogy az függési viszonyba akarja hozni az ő egyházukat az államtól, vagy nem is ismerik, vagy pedig megtagadják népük multját és politikai hagyományait. (Ugy van! jobbfelől.)

A görög keleti egyház története azt bizonyítja, hogy ezt az egyházat mindig szoros anyagi és erkölcsi kapcsolatok fűzték az államhatalomhoz. A püspökük 1779-ben már évi fizetést huzott az eszéki és temesvári kamarális pénztártól; már II. József császár állami segélyben részesítette iskoláikat és lelkészeiket. Elhalt főpapjaik vagyonát az eszéki katonai parancsnokság kezelte; papjaik képzettségét az állam állapította meg, sőt még a kimondott egyházi kiközösítés is csak úgy volt végrehajtható, hogyha a kormány ahhoz hozzájárult. Az 1810-ben kiadott császári rendelet pedig a szó teljes értelmében állami gyámság alá helyezte a görög keleti egyházat, amennyiben még dogmatikus ügyekben is a császári kormányt tette meg az egyház felelősségi hatóságának.

Ezzel szemben az erdélyi nemzeti fejedelmek, ambar a görög keleti vallás csak túrt vallás és a román nép csak túrt nép volt Erdélyben, az egyháznak belső ügyeibe nem avatkoztak, sőt jogait védtek és oltalmazták. Ünnepeik és szertartásaik háborgatása ellen szigorú tilalmakat bocsátottak ki, sőt — és én ezt tartom ezen korszak legnemesebb, leglovagiasabb vonásának — dacára, hogy ezen fejedelmeknek egy része a reformáció élén állott, a görög keleti egyházakat és ezek papjait még a református lelkészek térítő buzgalomával szemben is erélyesen megvédelmezték.

T. Há! Nem azért hozom ezt fel, hogy szembe állítsam egymással a két politikai világnézetet: a caesarismusként mindent elnyomó és egyenlősítő törekvését a nemzeti fejedelmeknek az egyéni jogokat tiszteletben tartó és a nemzeti intézmények keretébe beilleszkedő intézmények fejlődését elősegítő irányzatával. Én csak azért hoztam fel ezt, hogy rá mutassak arra a tényre, hogy annak a túrelmes, mások jogait tiszteletben tartó politikának, amely 1867-ben a nemzetiségek egyenjogúságáról szóló törvényt megalkotta és amelynek ez a javaslat is egyik hatalmas bizonyossága, hogy ennek a politikának gyökere messze visszanyúlik a magyar nemzet történelmébe. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) hogy tehát nem igaz az, amit ellenségeink olyan szívesen hirdetnek, hogy mi reánk ezt a politikát csak a viszonyok nyomása kényszerítette. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.)

(Vége következik.)

A verespataki csárinai tó katasztrófája.

— Saját tudósítónktól. —

A „Közérdek” olvasói bizonyára nagy részvételt olvashattak a napilapok mindegyikében „csárinai” műtavunk kifakadásának szomorú történetét. A tó kifakadása igaz, de a „feltalálás” — hogy úgy mondjam — merész. A „Független Hirmondó” itteni tudósítója (jó barátom) az erről szóló tudósítását előttem olvasta fel, s biz abban a száraz tényállásnál egyéb nem volt, a kiszínezés költsége és merészsége egyedül e lap „érdeme”, amelynek a többi lapok is felültek. Egy jó oldala még is van ezen így országos szenzáció tárgyává tett hírnek, mert újból meggyőződünk arról, hogy Verespataknak igen sok és tekintélyes jóakarója van. A pénzügyminiszter, megyénk fő- és alispánja, képviselőnk stb. stb. mindnyájan igazi részvét hangján kértek táviratilag távirati felvilágosítást, mindnyájan pártfogást, segélyt helyezve kilitásba.

De áttérnek a „katasztrófa” mikéntjének leírásához. A csárinai műtő községünk kisebb műtavainak legnagyobbika. Felgült vízzel mintegy 40—50 kerék-zuzdát hajt, s az ezek által termelt heti aranyértéket 1000—1200 frtra lehet becsülni. Ha a tó tele van, annak víze 18—20 hétre (egy hétre 4 napot számítva) elég a zuzók hajtására. E műtő rég beteg. A zuzda-tulajdonosok szegénysége folytán a feltétlenül szükségesé vált reparációkat vagy jobb időkre halasztották, vagy pedig éppen csak toldottak, földoltak, de alapos munkát pénzügyi miatt nem végeztek. Már a tavaly fenyegette e tavat a most beállott szerencsétlenség, s azt kikerülendő, a tó-igazgató (egy tekintélyes és jómódú bányabirtokos) Henzel Simon késznek nyilatkozott és adott is egy pár száz forint kölcsönt a tó helyrehozatalára. A reparáció tervét szakember készítette, de a munkát a tó-társulat házilag végezte. És ebben volt a hiba. A mérnöki szigorú utasításokat a tó-társulat munkavezetője nem tartván be pontosan, a tavaly a vízkibocsátó mellett levő agyagdöngölésben képződött repedéseket az új agyagdöngöléssel nem tömte be kellően, f. év április hó 7-én éjjel a rendes viz-kibocsátó készüléken folyó víz azt újból és oly alaposan lemosta, hogy 18 heti víz három óra lefolyása alatt

(éjjeli 11 órától éjjel után 2 óráig) utolsó csepp vizig kifolyt. Ezen nem rendes módon kifolyó nagy vízmennyiség természetesen a zuzókban, vízvezeték és buktatókban nagy károkat okozott. A hatóság részéről az éj folyamata alatt, amíg csak az egész víz kifolyt, jelen volt Imreh főszolgabíró, az előjáróság részéről pedig Jánky András rendőrbiztos, de segíteni emberi hatalom és erő nem volt képes. Taraczklovésekkel nem volt szükség a népet figyelmessé tenni, mert életveszélyről szó sem volt, de a veszély maga sem volt olyan nagy.

Másnap az előjáróság a helyszínére kiszállt, s a víz folyása mentén okozott károkat megvizsgálva, megbecsülve, 4215 frtnyi kárt talált, mely megoszlék 44 káros között. E kár értéke csak a zuzókat, előtött réteket, megrongált házfalakat, kőkerítéseket és elmosott zuzérczeket érdeklí, nincs beleszámítva a műtőben esett kár, (laikus becslésem szerint) mintegy 2000 frt, továbbá a zuzók szünetelésével a forgalomból kivont aranytermelés összege, mintegy 20.000 frt. Tehát a kár összegét kerek számban számítva 30.000 frtra lehet becsülni.

Ezzel el van mondva a csárinai műtő katasztrófájának története a valósághoz híven.

Mi sokszor, szomorúságunk dacára, kénytelenek voltunk a felületett napilapok különös hírein nagyokat nevetni, különösen az „Egyetértés” ama híre: E víz magát az Aranyost annyira felduzzasztotta, hogy medréből kicsapott s e miatt a folyó zuga akkor volt, hogy a szomszéd falvak lakosai is hallották s nagy rémületet okozott. Nos, ha csakugyan akkor lett volna azon víztömeg, ami a tóból kifolyt, hát akkor a szűk völgyben és az összes tavak vizére épült zuzókból, órházakból egy szilánknyi sem maradt volna meg, kérelhetetlenül elsodorja, holott itt még kisebb vízfogó gátakban sem tett — hál' Istennek — semmi kárt.

Midőn tudósításomat éppen bezárni akartam, akkor kapom kézhez a „Közérdek” legutóbbi számát, mely az „Ellenzék” által közölt s a nagy tóra vonatkozó cikkére tett megjegyzéseit, választ hozza. A „Közérdek”-ben felhozott argumentumokhoz semmit sem kell hozzá tennem, mert látszik, hogy azt az itteni viszonyokkal tökéletesen ismerős férfi írta; csak azt akarom megjegyezni, hogy nagy távunk kezelése oly kezebe van letéve, oly férfiak állanak az élén, kikben tökéletesen és feltétlenül nem csak „kell”, de meg is bízunk. A tó rekonstrukcióját szeretett és népszerű alispánunk vezette és vezeti az őt oly szépen jellemző szigorú igazsággal, ki senkinek semmit el nem néz, s fő igyekezete az, hogy a művel szép, jó és évtizedek, sőt századokra szóló munkát végeztesse. A XIII. kultur-mérnöki hivatal pedig valóban hivatásának magaslatán áll. A munkálatokat a legnagyobb lelkiismeretességgel végezteti, s ha néha a vállalkozó ur igyekszik is az ő maga módja szerint holmi fuser-munka elvégzésével magának hasznot csinálni, hát ellenkezőt ér el, mert a régi rossz lebontásával kérelhetetlenül új és jó munka készítésére szorítja.

Ne feltse az „Ellenzék” nagy tavunkat! Áll az oly erősen, mint Sion hegye; s ha legkisebb baja támad, maga a nép jelenti és igyekszik azt eloszlatni. Hol a nép ellenőröklik, s hol a vezetek kifogástalan karakterek, ott veszélytől nincs mit tartani, s attól óvján is meg bennünket a bányászok Istene!

r. l.

Szénkéreg-fecskendő- és permetező-bemutató.

Nagy-Enyed, 1898. április 18.*

Folyó hó 17-én d. u. 3—5 óráig mutatta be a helybeli viuczellér-iskola udvarán Schottola budapesti cég üzletvezetője Biró Lajos az általa részben újjá alakított „Besnyó” szénkéreg- és az „Egyszerűség” (simplex) permetezőjét.

Ez eszközöknek a szőlőmivelés szolgálatában kiváló fontosságát fényesen igazolja a bemutatáson megjelent érdeklődő szőlőbirtokosok nagy száma, kik nagyobb részt a megyei gazd. egyesület tagjai voltak, elükön az egyesületi elnök, főispán urral.

A bemutatott „Besnyó” szénkéreg fecskendő az eddig használatban levőkkel szemben szerkezetének egyszerűsége, egyes részeinek könnyen szétszedhetősége, olcsósága és állítólagos pontosabb adagolása által tűnik ki. Mig az eddig használtakat francia kulcsal is nehezen lehet szétszedni, addig a bemutatott, minden szerszám nélkül, egyszerűen kézzel is könnyen szétszedhető, miáltal munkaközben egy értelmes munkás töresen kívüli minden esetleges hibát könnyen javíthatja.

Egy újabb tapasztalat alapján az eddigiek hibásan adagolnak, míg hosszabb számítás és kísérletezés után ennek a dugattyu adagoló szerkezeté annyira helyesbítették, hogy a bemutatott állítása szerint teljesen megfelelően adagol. Az adagolás pontossága a bemutatónál kipróbálva nem volt, de a cég e tekintetben szavatol; s a dugattyu-rúd 1—10 részre való beosztása

* Mult számunkra előzőre érkezett.

által, hogy számításunk szerinti mennyiségű grammra van-e beállítva, szintén ellenőrizve van, míg a többieknél ezt sem találjuk.

Egy másik előnye: az olcsósága, mert míg a többiek 22 és 30 forint darab-ár közt váltakoznak, addig ennek drbjá 20 frt.

A bemutatott „Egyszerűség” (simplex) peronosporafecskendő, az eddig használatban levő permetezővel szemben, csakis olcsósága által tűnik ki, mert szélepréseinek könnyen szétszedhetősége más permetezőnél, a „Villám”-nál is megtalálható, de ezzel szemben míg a „Villám” 18 frt, addig a „Simplex” csak 12 frt 50 kr. Gummiszeleptárcsája kevésbé romlékony, mint akár az „Eclair”-nál is, s igen könnyen pótolható.

Különös előnye az, hogy a használat után a folyadék teljesen kiereszthető belőle, miáltal a maró rézgálic szerkezetét kevésbé támadhatja meg; továbbá az is, hogy a folyadékot vezető gummicső a gép hátsó részén van, miáltal a szórósó úgy jobb, mint hátkézzel is vezethető, s továbbá, hogy a gummcövet fölvevő rézcspap könnyű, minélfogva a gummicső megtörésnek, illetve gyors elhasználásnak kitéve nincsen. Rendes szóróján kívül bármiféle más szerkezet szórója is hozzá rendelhető, amelyek közül az erdélyi karikás művelethez legalkalmasabb a „Beznárd”-féle, mivel ezzel a legmagasabban lehet permetezni; drbjá 1 frt.

Egyszerűsége, könnyen szétszedhetősége, apró permetéje, s legfőképp pedig olcsósága által igen nagy előnyökkel bír, de hogy szerkezeté mennyiben lesz tartós, azt csak egy évi használat után lehet megfelelően elbírálni.

Mint hogy ezen gépek ma már szőlőink fentartásánál okvetlen nélkülözhetlenek, s mégis, hogy népünk közt elterjedhessenek, szükséges, hogy egyszerű szerkezetűek, könnyen javíthatók és lehetőleg olcsón beszerezhetők legyenek, mely előnyöket a fent írt gépekben az eddig használatban levőkkel szemben fokozottabb mértékben találjuk.

Még megemlítendő k tartom, hogy ezen gépek a megyei gazd. egyesület által, illetve annak jóállása mellett minden év december elején fizetés mellett is beszerezhetők.

Használati utasítások a nagyenyedi kir. viuczellér-iskolánál kaphatók.

G. J.

Színház.

Szerdán Molière „Fősvény”-ének előadásával igen élvezetes estét szerzett Bokody városunk színházlatogató közönségének. Maga személyesítette Harpagont és minden tekintetben művészi alakítást nyújtott; az egész házat megtöltő közönség halás is volt iránta, mert minden nagyobb jelenése után zajosan megtapsolta; a harmadik felvonás után háromszor, az előadás végén ötször hívták a lámpák elé. Igen jó volt Frúzina szerepében Károlyiné; e tehetséges színésznő estéről estére beigazolja, hogy Bokody társulatának egyik leghasznavehetőbb tagja. Benedeket, mint közreműködőt, játékaért, de főleg mint rendezőt illeti dicséret, mert ez estén az összjáték pompásan összesség volt. Jó volt ez este Miklósi Gyula is Jakab mester ketős szerepében. E színészen sok tehetség van; kár, hogy első tanítómesterei voltak lelkiismeretlenek, midőn Miklósi szép tehetségeit egyoldalúan csak a burlesk komikum terén igyekeztek kiképezni. Az eredeti hibákat azonban könnyen le fogja szokni, ha behatóan tanulmányozza szerepeinek belső tartalmát, lelkiismeretes rendező vezetése alá jut és hallgat a jóakaratu figyelmeztetésekre. Hogy szép tehetsége dacára mennyire egyoldalulag képeztek ki őt eddig és illetőleg képződött tehetsége, pregnansul igazolta tegnapi alakítása a „Kikapós Patikárius”-ban. Ebben a darabban Miklósi Ferdinánd nehéz szerepét játszta; látszott alakításán, hogy átérti teljesen szerepét és igyekszik a naiv, tapasztalatlan, ideálista fiatal gyermek-embert visszatükröztetni; több helyen igen helyesen érvényesítette is felfogását, de néha-néha mégis csak visszaesett a vaskos komikum terére; erre vallottak eseten képmozdulatai, arczjátéka; ennek dacára azonban egészében igen csinosan, helyesen játszott. Értékessé teszi Miklósi alakításait jó hanghordozása, hangja feletti helyes rendelkezése, szereptudása és ha majd tanulmányai révén sajátjává teszi komikai terén a szalonkomikumtól kezdve a már sajátjává tett burlesk komikumig a komikai színezetek minden árnyalatait, a vidék számottevő színi ereje leund. Visszatérve a szerdai előadásra, megemlíthetjük még, miszerint a tisztességes sikerben osztoztak még: Farkas Béla, Tukorai, Takács Mariska és Harkányi Giza.

Csütörtökön a Magyar Színház repertoírjából a „Kikapós Patikárius” került színpadra. A darab meséjét nemadjuk; elég, ha hivatkozunk arra, hogy e darabot a Magyar Színház adja; ennek játékrejéje és a darabok tartalma eléggé ismert közönségünk előtt. A jól adott bohózatot közepes számú közönség nézte végig. Elegánsul, szépen és diszkrétül játszott Benedek, jól Tukorai, Balogh; a nők közül Takács Ma-

riska, Völgyi Ilonka és Károlyiné. Miklósi alakításáról már fentebb szólottunk.

Pénteken a nálunk már nagyon is elkoptatott „Czigányt” játszták színészeink zóna-előadásban, telt ház előtt. E darab helyett, tekintve, hogy azt Enyeden az utóbbi időkben úgy színészek, mint műkedvelők többször adták, bátran más népszínművet is választhatott volna Bokody.

Közönségünknek és Bokodynak is jól felfogott érdekében kérjük őt, lehetőleg intezze egy a dolgot, hogy az előadások 10 órakor végüket ériék, és ha már megtette figyelmeztetésünkre, hogy pont 8 órakor kezdeti meg az előadást, rövidítse meg a boszantó hosszú felvonás közti szüneteket is főleg oly előadásoknál, melyeknél sem színváltozásra, sem jelmez-cserére szükség sincsen: ilyen előadásokon teljesen felesleges néha 15 percznyi szüneteket is tartani. Ha e jóakaratu figyelmeztetésünkre hallgat Bokody, úgy elérhető lesz, hogy 10 órakor az előadások végüket ériék, közönségünk a rozoga terem egészségletlen levegőjét rövidebb ideig lesz kénytelen szívni és ez által inkább serkentetik a színház látogatására.

Vegyes hírek.

— **Kérjük t. olvasóinkat hátralékos előfizetéseik gyors beküldésére.**

— **Tiszti előléptetés.** Gencsy Arnold, a kolozsvári kerület kötelekebe tartozó csendőr hadnagy, főhadnaggyá léptetett elő.

— **Figyelmeztetés.** Nagy-Enyed város tanácsa ez uton is felhívja mindazon kiszolgált katonákat, kik arany vitézségi vagy I. osztályú ezüst vitézségi érem tulajdonában vannak s kik jelenleg pótdíjat nem élveznek, hogy e pótdíj élvezetése végett a városi rendőrség útján folyamodhatnak, illetve annak előjegyzése végett ugyanőt jelentkezzenek.

— **A szilisztriai** (Bulgária) tanítóképző növendékei, szám szerint 35, 12 tanárral e hó 18-án délután 2 órakor érkeztek Gyulafehérvárra és este 9 órakor tovább utaztak Dévára. Gyulafehérvárt a magyar vendégszeretetet bő mértékben volt alkalmuk élvezni; megérkezésük alkalmával a vasuti indóháznál négy tagból álló küldöttség által fogadtattak s 18 kocsival vonultak be a városba; a „Hungária” szállodában tartott rövid étkezés után a város területén megszemléltek a nevezetesebb látnivalókat. Este 6 órakor mint a város vendégei ebédeltek és annak befejezése után elutaztak.

— **Sertésvész.** Miután Nagy-Enyed város sertésállományában a sertésvész hivatalosan megállapított és a zár elrendelése és fogatosítására a legmesszebb menő intézkedések megtétek, ez uton is figyelmeztetjük vásárba járó közönségünket, hogy Nagy-Enyed városában a sertéspiac egyelőre beszünttetett és sertések csakis előzetes orvosi vizsgálat után, helybeli lakosok által adhatók el, azok is csak közvetlen leülés és elárúsításra.

— **Díjnokmajális.** Már lapunkban megemlékeztünk azon mozgalomról, melyet a városunkban székelő hivatalok díjnokai indítottak egy megtartandó majális sikere érdekében. Mint értesülünk, a mulatság sikeréért — mely május hó 1-én fog a sétatéri fedett táncz helyiségben megtartatni — a buzgó rendezőség a legmesszebb menő intézkedéseket teszi meg, hogy az ott megjelenő közönség a legjobban mulasson. Hisszük, hogy közönségünk, mely miadig mérlegelni tudja a rendezőség buzgalmát, e szépnek ígérkező programmos mulatságon szép számban fog megjelenni.

— **Hirdetmény.** A n. é. érdekelt közönségnek tudomására hozzuk, hogy az eddigi gyakorlathoz hasonlóan a nagyenyedi országos vásárok napjain, valamint Alsófőhér vármegye részéről N.-Enyeden tartatni szokott megyegyűlések alkalmával f. évi május hó 1-től kezdve Tövis és N.-Enyed között esetenként személyszállító tchervonat fog alábbi menetrendben közlekedni, mely vonat Tövisen csatlakozásban áll a Gyulafehérvár felől reggel 8 óra 22 perczkor érkező 624. sz. vegyes vonattal és a dijszabás szerű menetilleték fizetése mellett I., II., III. osztályú utasokat szállít. Tövis: indul d. e. 9 óra, Diód 134. órház f. m. h. d. e. 9 óra 16 percz, Nagy-Enyed: érkezik d. e. 9 óra 30 percz. Az indulási és érkezési idő közép-európai idő szerint van megállapítva. Kolozsvár, 1898. április hóban. Az üzletvezetéség.

— **Nyilvános köszönet.** (Második közlemény.) A segesvári Petőfi-szobor fedezetlen költségeire adakoztak: Temesvár 20 frt, Komárom 10 frt, dr. Bálint ügyvéd Dettán 50 kr, Budapest székes főváros 500 frt, Budapesti Napló kiadóhivatala 1 frt, Győr város 10 frt, Szentese-vidéki takarékpénztár 5 frt, Lekenczei bál jövedelme 32 frt 59 kr, beszterce-naszöldmegyei takarékpénztár 20 frt, Budapesti Nemzeti Kaszinó 500 frt, bálzásfalvi takarékpénztár 20 frt, Pécs város 50 frt, Pataki Dénes utján 3 frt 55 kr (ez összeget adták:

Nagy Mózes csendőr őrmester 60 kr, X. Y., Hlyés István, Versényi Károly, Pál Lajos 50—50 kr, Juhász János 30 kr, Suler Mih 20 kr, Suler Margit 15 kr, Hlyés Istvánné 10 kr, Kovács János 10 kr, Makai Margit 10 kr). Összesen 1202 frt 87 kr. Midőn a szives adakozóknak hazafias köszönetünket nyilvánítjuk, kérjük a további adományokat bizottságunk pénztárnokához, Kedves István p. u. tanácsos pénzügyigazgatóhoz küldeni. Hazafias tisztelettel Segesvár, 1898. április 20. A segesvári Petőfi-emlék végrehajtó bizottsága. Sándor László elnök, Balás Imre titkár.

— **Meghívó.** Az alsófőhér vármegyei általános tanítóegyesület „Abrudbánya-verespataki járáskör”-e f. évi május hó 5-én d. e. 8 órakor Abrudbányán az áll. el. isk. helyiségében tartja tavaszi rendes köri gyűlését, melyre a rendes és pártoló tagok, valamint a tanügybarátok tisztelettel meghívótnak. Tárgysorozat: 1. A mult köri gyűlés jkönyvének felolvasása. 2. Gyakorlati tanítások; tartják: Szilágyi Etelka áll. tanító a magyar nyelvtanból a VI. leány-osztálynak és Eszék János áll. tanító az írva-olvasásból az I. fiu-osztálynak. 3. Felolvasás, tartja: Benkő Dezső áll. tanító. 4. Vitatétel a beszéd- és értelem-gyakorlatból, bevezeti: Balogh Lajos verespataki áll. tanító. 5. Értekezés az 5%-os iskolai pótdáról, előterjeszti: Balla István áll. tanító. 6. Gyakorlati tanítások bírálata. 7. Indítványok tárgyalása. Abrudbánya, 1898. április hó 15-én. Balla István s. k. köri elnök. Kádár János s. k. köri jegyző.

— **A magyar kir. szab. osztályosorsjáték** igazgatósága lapunk mai számában közteszi a II. sorsjáték tervezetét, melyre tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Nyílt tér.
(E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Alapított 1841. évben. 1456 4-5

A Pesti magyar keresk. bank váltó-üzlete

Alapítók: 15 millió forint. BUDAPEST Tartalék-alap: 11 millió forint.
V. Dorottya-utca 1.

elad a II-ik sorsjáték I-ső osztályára érvényes

Magy. osztályosorsjegyet

1 6 frt, 1 3 frt, 1 1.50, 1 75 kr.

a pénz beküldése vagy utánvétel mellett.

Minden vásárló megkapja a hivatalos tervezetet.

— Az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyek a bank bélyegzőjével vannak ellátva.

A megrendelések postafordultával kéretnek, mert a készlet már is fogytán van.

Kérjük meg, hogy az első sorsjátéknál a legtöbb 50- és mellégyeremény az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyekre esett.

Sz. 274—1897. tkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósz mint teleknyvi hatóság közhírre teszi, hogy Szabó Gerasim I. Vasilie végrehajtatónak Szabó Niculae és neje Ozinera Maria végrehajtatást szenvedő elleni 28 frt 25 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék kerületében a vizaknai kir. járásbírósz területén levő O-Bogát község határára fekvő 47. sz. tjkben A + 1—4 r. sz. 826, 2186 2, 2477, 2478 és 2934 2 hr. sz. ingatlanokra az árverést 411 frtban ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi május hó 16-ik napjának d. e. 9 óraja O-Bogát községénél leendő megtartásra nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok beesésének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. 60 t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átiszolgáltatni.

A kir. járásbírósz mint tkvi hatóságától.

Vizaknán, 1898 évi február hó 16-án.

471 1—1 **Szentmiklósi József,** kir. aljbíró.

Legnagyobb nyeremény
legszerencsésebb esetben

1.000,000 KORONA.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben **1.000,000 korona**

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	1 jutalom	600000
	1 nyer.	400000
	1 „	200000
	2 „	100000
	1 „	90000
	1 „	80000
	1 „	70000
	2 „	60000
	1 „	40000
	5 „	30000
	1 „	25000
	7 „	20000
	3 „	15000
	31 „	10000
	67 „	5000
	3 „	3000
	432 „	2000
	763 „	1000
	1238 „	500
	90 „	300
31700 „	200	
3900 „	170	
4900 „	130	
50 „	100	
3900 „	80	
2900 „	40	
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000	

melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

A második nagy magy. kir. osztályosorsjáték nemsokára ismét megkezdődik és

100,000 sorsjegyre újból **50,000 nyeremény**

jut, vagyis az olgait levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, amint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Szives mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig: egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6.— frt fél „ „ „ „ 3.— „ negyed „ „ „ „ 1.50 „ nyolczad „ „ „ „ —.75 „

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak előre is rendelkezésre. A mint ismeretes, a húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

kedvezett főuradánknak az I. magy. kir. osztályosorsjátékban, a mennyiben már az előző osztályokban (az első öt osztályban) 100,000, 30,000, 5000, valamint számos 2000, 1000, 500 és 300 koronás nyereményt nyertek főuradánknak, melyeket a szerencsés nyerőknek ki is fizettünk.

Ajánlatos ennélfogva a II. magy. kir. osztályosorsjáték I-ső húzásához megrendeléseket mielőbb hozzánk juttatni. Emlékeztünk az első sorsjátéknál hangzatosított azon többeszeri figyelmeztetésünkre, hogy röviddel az első osztályú húzás előtt az első osztályú sorsjegyek elkelnek: és igazunk is volt, mert még közvetlen az első osztályú húzása előtt a bel- és külföldi elárasztott bennünket rendlményekkel olyannyira, hogy a későn érkezőket legnagyobb sajnálatunkra már nem eszközölhttük.

Kérjük tehát a rendelvényeket az első osztályhoz mielőbb, mindenesetre azonban legkésőbb

április hó 29-éig

hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben ígérhetjük ezek biztos eszközését.

Török A. és Tsa
a magy. királyi szab. osztályosorsjáték főelárusító
Budapest, V., Váci-körút 4/A.

1452 1—1

129-1898. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a vizaknai kir. járási-bíróság 1897. évi 6160 számú végzése következtében Klein Rudolf javára pókfalvi Duma Elek ellen 24 frt 20 kr. s jár. erejéig 1898. évi március hó 18-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 365 frtra becsült marhák, székér, széna és kukoriczából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Eichner Károly, kir. bírósági végrehajtó.

1469 1-1

Alsófehér vármegye királyi tanfelügyelőjéről.

1210-1898. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás- és közokt. miniszter ur f. évi április hó 2-án 13.131 sz. a. kelt rendeletével a vizaknai állami leányiskolánál szükséges helyeállítási munkák fogantatására 1226 frt 72 krt engedélyezett, mely munkálatok biztosítása czéljából Alsófehér vármegye kir. tanfelügyelőse hivatalos helyiségében 1898.

évi május hó 5 én d. e. 9 órakor nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

Az idegen kézzel írott, zárt ajánlatok 5% os bántpénzzel felszerelve f. évi május hó 5-én d. e. 9 óráig nyújtandók be a kir. tanfelügyelőségél, hol a költségvetés és tervrajz naponként d. e. 8. órától 12 óráig az érdeklődő felek által betekinthető.

Nagy-Enyed, 1898. április hó 13-án.

Dr. Szabó Mihály, kir. s-tanfelügyelő.

1467 2-3

HIRDETMEYNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Második magy. kir. szab. Osztálysorsjáték I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusítóknak elárusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeresemény.

Table with columns for lottery classes (Első, Második, Harmadik, Hatodik, Negyedik, Ötödik osztály) and prize amounts. Includes a detailed breakdown of the largest prize (1,000,000 Korona) and a list of smaller prizes.

Az I. osztály huzása 1898. május hó 11. és 12-én lesz. A huzások a Magyar királyi ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. Sorsjegyek a Magy. kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1898. április 15-én.

Magy. kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

1464 1-1

Lónyay.

Hazay.

Egyedül valódi balzsamot

(Tinctura balsamica) nagyban és kisadagban csak THIERRY A.

gyógyoszerés

Pragrada, Rohits mellett

hatóságilag engedélyezett és törvényesen bejegyzett

balzsam-gyára szállít.

Valódi csak ezzel a kereskedelmi törvényszék bejegyzése

zöld védőjeggyel.

Balzsamom teljes csomagolása a minták törvényes védelmében van. A legrégibb, leghatásosabb, legolcsóbb és legjobb népies hárszer mellek és tüdőfájalmak, köhögés, köpet, gyomorgörzés, étvágyhiány, rossz íz, roszszaga lehet, felbőgés, gyomorgörzés, fejfájás, szívrohadás, fagyérgetések, égési sebek stb. ellen. A hol sincsen raktár, ott közvetlenül rendeljék ezen a címen: An die Balsamfabrik des Apothekers A. Thierry in Pragrada bei Rohitsch.

Az Magyarországi és Ausztriai kármely postállomásra tódával együtt portmentesen küldve: 12 kis vagy 6 duplával... 4 korona. Borszák és Hercegovinába 30 krral drágább. Hamiltókat és utánzókat, valamint hamiltott gyártmányok árúsitót a védőjegytörvény szigorúan tilos.

Schützengel-Apotheke Egyedül valódi Százlevelű rózsakenőcs (Balsamsalbe ex rosa centifolia). A jelenben a legerősebb ható kenőcs. Nagy antiszeptikus értéke van. Kiténően megátolja a gnyladást. Bármely régi kúlsó bajnál és sebnél határozott eredménnyel van, legalább is javulást és a fájdalmak enyhülését idézi elő.

Két adagnál kevesebbet nem küldenek a csőjelkildést csakis előleges fizetés vagy utánvétellel eskülik. 2 tégely ára bérmentesen küldve és már betudva a szállítólevél és csomagolással 2 korona 40 fillér.

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Előre bátorodom a birtokos uraknak szives tudomásukra hozni, hogy valódi javított Wermorel peronoszpóra permetezőim már utban vannak, ezekből a mult évben is közel 40 drbot adtam el és aki csak tehette, még utána rendelt; ez biztosítást nyújt, hogy ezek a legjobbak. Az idén érkezendők között még az a javítás is van, hogy folyadéktartójuk oly kemény érczből készül, mely képes a kékkő-oladt pusztításának ellent állani. Legkönnyebben szétszedhető, bárki által igazítható és összeállítható. Teljes jótállás mellett árúsitom el 12 és 14 trton. Ezek felől Deak Tamás ur, Budapest székesfőváros szőlő- és gyümölcsgazdasági intézője, ugy nyilatkozik, hogy ez idő szerint a legjobbak. Ugy a minta permetező, mint a nyilatkozat nálam már is megtekinthető. Kékkő legerősebb, legolcsóbb napi áron, nálam mindig kapható. Nemes aczélból készült kaszáimat jótállás mellett jó előre szintén ajánlom.

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk Bisztritsány Lajos-urhoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

Roman és Portland czeментet

küldtünk. A beocsini czeмент legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legolcsóbban szállít bármekkora mennyiséget. Tisztelettel

BEOCSINI CZEMENT UNIO.

Bethlen-utczában

3 szoba, konyha, pineze, d'sznó-ól, tyukketrecz, és faskamrával ellátva kiadó. Bővebben értekezhetni Bisztritsány Lajosnál.

A leghiresebb gözmalmi lisztek leszállított áron ajánlom.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt teljesen visszaadom. Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdiniát és orosz halakat jutányosan ajánlok. Teljes tisztelettel

1845 14-52 Bisztritsány Lajos.

Egy 13-14 éves jó erkölcsű fiu tanulónak elfogadtatik.

Friss székely turó és kaskavál mindig kapható.